

فیلم نوشت

راهنمای کتاب‌های سینمایی روز

نظریه فیلم

■ نویسنده: فلیسیتی کلن
■ مترجم: وحیدالله موسوی
■ ناشر: بان

کتاب «نظریه‌ی فیلم: آفرینش گرامر سینمایی» به کنکاش در نظریه‌هایی می‌پردازد که نظریه‌پردازان فیلم آفریده یا به کار برده‌اند. هنگامی که معنا گریزپاست، نظریه ابزارهایی برای اندیشیدن، روشی برای پرداختن به فیلم، و ساختاری مفهومی که بتوان به آن جنگ زد، در اختیار ما قرار می‌دهد؛ با دست یافتن به ابعاد دیگری که در جهان سینمایی ساخته می‌شوند، به درک مسائلی مهم‌تر از مسائل خودمان برسیم.

فیلم جستار

■ نویسنده: تیموتی گوریکان
■ مترجم: نغمه یزدان‌پناه
■ ناشر: بیدگل

کتاب «فیلم جستار» پژوهش شورانگیز و جستاروار تیموتی گوریکان است که نشان می‌دهد چگونه سینما و ادبیات پیوندشان را در فیلم جستار با سپهر بزرگ‌تری از حوزه‌های اندیشه‌ورزی برقرار کرده و با مشخصه التقاطی آن، مرزهای فیلم مستند و فیلم داستانی را تا سرحداتی عجیب گسترش می‌دهند. دستاوردهایی که از گریفیث، آیزنشتاین و ژینگا ورتوف تا گدار، مارکر، واردا، کیارستمی و...

خون آشام

■ نویسنده: دیوید رادکین
■ مترجم: مهدی جمشیدی
■ ناشر: خوب

«خون آشام» اولین فیلم ناطق کارل تئودور درایر است. دیوید رادکین در کتاب «خون آشام» همه آن چه در ظاهر این فیلم درایر را در ابتدای امر کوچک نشان می‌دهد، مسائلی که فیلم‌ساز توانسته با آن‌ها اثری درخشان و تا همین امروز سرشار از راز را خلق کند، کاوش کرده است. خون آشامی که شاید بتوان گفت در یک قرن گذشته و با این همه هیاهو و امکانات فنی و مالی، هنوز که هنوز است، بهترین، پیچیده‌ترین، رازآمیزترین و حتی ترسناک‌ترین خون آشام تاریخ سینماست.

وودی آلن در یک قاب

مجموعه آثار وودی آلن با فیلم‌نامه اصلی **آنی هال** کامل شد

وودی آلن در کنار دایان کیتون در ساحل. جدا از این نباید اهمیت «آنی هال» در سینما را از یاد برد؛ فیلمی موفق در گیشه که جایزه اسکار بهترین بازیگر نقش اول زن را برای دایان کیتون، بهترین کارگردانی را برای آلن، بهترین فیلم‌نامه غیراقتباسی را به طور مشترک برای آلن و بریکمن و بهترین فیلم را برای چارلز اف. جاف به ارمغان آورد و طراحی لباس این فیلم و شخص آنی هال، تبدیل به یک مد در آمریکا شد.

وودی آلن و فلسفه

«فکر می‌کنم خلاصه قضیه این است که از واقعیت متنفرم، و در جریان هستی که متأسفانه فقط در واقعیت است که می‌شود استیک خوب گیر آورد.»

همان قدر که نقش موسیقی و نیویورک در آثار وودی آلن پررنگ است، فلسفه هم در فیلم‌ها و البته نوشته‌های او جایگاه رفیعی دارد. البته که او فیلسوف نیست؛ اما وقتی در کودکی متوجه می‌شود که پس از زندگی، مرگ است، دچار یأس فلسفی شده و از همان زمان دیدگاهش به حیات به شکلی بدبینانه تغییر می‌کند. و سپس به دلیل همین تغییر تفکر و جهان بینی در بیشتر نوشته‌ها و فیلم‌هایش ردپایی - یا ردپاهایی! - از فلسفه به چشم می‌خورد. ولی باین حال ساخته‌های آلن به هیچ وجه کسل کننده نیستند و هنوز هم آثار او برای مان جذب دارد و حتی باعث می‌شود گاهی بسیار جدی‌تر به بُعد فلسفی که او بیان داشته فکر کنیم. چرا؟ بی‌شک با مطالعه کتاب «وودی آلن و فلسفه» نوشته ایون جی. اسکوبل و مارک تی. کنارد، ترجمه مازیار عطاریه، جواب

بسیاری را شایسته آن کرد، نسخه چاپی متن فیلم‌نامه‌ای بود که بیشتر فیلم آنی هال منطبق با آن پیش می‌رود و اما نسخه اصلی فیلم‌نامه که برحسب پیش‌آمدی مبارک به دست مترجم رسید و ترجمه پیش روی‌تان از روی همین نسخه صورت گرفته، پاسخی است بر تمام سوالات پیرامون آنی هال... پس کتاب حاضر، که برای نخستین بار در ایران از روی فیلم‌نامه اصلی ترجمه و چاپ شده، بماند به یادگار از آن پسرک بروکلینی دیروز و پیرمرد طردشده امروز است که چندی است بسیاری دوری جستن از او را مصلحت می‌دانند و در دل، با رشک، تحسینش می‌کنند...

نقطه قوت این کتاب جدا از دانستن و خواندن تمام آن سکاسن‌ها و صحنه‌ها و دیالوگ‌هایی که وودی آلن و مارشال بریکمن در نسخه نهایی فیلم‌نامه «آنی هال» حذف‌شان کرده‌اند و بسیاری‌شان هم خنده‌دار، آغشته به طنز خاص و خالص آلن، پیش‌برنده داستان و کمک‌کننده به درک جهان فیلم هستند، ترجمه خوب هنگامه ناهید است که نشان داده در شناخت طنز آلن توانا است و قدرت انتقال این طنز به زبان فارسی را نیز دارد.

البته که ممکن است طرفداران آلن مایل بوده باشند که ابتدا فیلم‌نامه «منهتن» - ساخته شده در سال ۱۹۷۹ - در این مجموعه خواندنی گنجانده و «آنی هال» به عنوان فیلم‌نامه دوم ترجمه شود، ولی حقیقت این است که جدا از طرفداران آلن، بیشتر علاقه‌مندان به سینما یا کسانی که نیم‌نگاهی به هنر هفتم دارند او را با آن عکس معروف «آنی هال» به یاد می‌آورند:

بانور حیم صالحی منتقدسینما

نشر شورآفرین اتفاق هیجان‌انگیزی را در این روزهای پیش از شروع نمایشگاه حضوری و آنلاین کتاب در سال ۱۴۰۱ رقم زده است: چاپ فیلم‌نامه اصلی فیلم وودی آلن یعنی «آنی هال»، آن هم برای اولین بار در ایران و تجدیدچاپ چهار کتاب خواندنی دیگرش درباره وودی آلن، فیلمساز نیویورکی و ارائه هر پنج مجلد در قالب یک مجموعه‌ی خواندنی با طراحی جلد جدید و جذاب و متفاوت: «وودی آلن و فلسفه»، «گفت‌وگو با وودی آلن»، «آنی هال»، «دفاع از دیوانگی» (مجموعه کامل داستان‌ها) و «بی‌خود و بی‌جهت» (زندگی‌نامه خودنوشت).

آنی هال

پیش از این که بخواهیم به معرفی این مجموعه گپرا و محبوب برای سینمادوستان و دیگر خوانندگان سینما و ادبیات بپردازیم، بد نیست کمی در مورد کتاب تازه این مجموعه، یعنی فیلم‌نامه اصلی «آنی هال» با ترجمه هنگامه ناهید صحبت کنیم؛ اما منظور از فیلم‌نامه اصلی چیست؟ هنگامه ناهید در پیش‌گفتار «آنی هال» به این پرسش چنین پاسخ داده:

«اما جالب این‌جاست که داستان آنی هال هنوز به آخر نرسیده، داستانی که از آن سه نسخه موجود است: نسخه اصلی فیلم‌نامه، نسخه چاپی فیلم‌نامه و نسخه تصویری، نسخه تصویری که همان فیلم کمدی-رمانتیک سورئالی است که